

Svend Dahl:

FORSØG TIL EN ORDBOG FOR
BOGSAMLERE

Under medvirken af Esli Dansten og Volmer Rosenkilde har Povl Branners Forlag udsendt en ny og betydeligt udvidet udgave af Svend Dahls gamle „Forsøg til en Ordbog for Bogsamlere“. Som man vel med rette kan forlange det af et saa specialt bibliologisk værk, fremtræder det i en bogmæssig og typografisk form, der er saa smuk og naturlig, at den gerne kunde tjene andre udgivere af ordbøger som et eksempel paa, at den art værker ikke absolut behøver at være slet trykte og grimt udstyrede og opstillede.

Ordbogens nye udgave bringer en del gode og nyttige oplysninger, som ikke fandtes i dens tidligere form. Ved at optage en lang række ord fra bogfremstillingens teknik giver den læseren adgang til sprogomraader, der ellers kun kendes af egentlige fagfolk og de allerflittigste konsumenter af bibliologisk litteratur. Ved gennemgangen af saavel bogtrykkets som bogindbindingens og reproduktions- og illustrationsteknikkens terminologi har bogens forfattere udtaget netop de ord og udtryk, bogsamleren har brug for at kende. Ordforklaringerne er velgørende korte og indkredser som regel de omhandlede ord klart og utvetydigt.

En del udmærkede og instruktive tavler afslutter ordbogen, men man kunde nok ønske, at den, der bringer prøver paa de almindeligste skriftsnit, havde medtaget et saa betydeligt og ofte brugt snit som Plantin antikva, der dog som brødskrift spiller en langt

større rolle i bogproduktionen end den paa tavlen gengivne Egyptienne. At denne ikke meget væsentlige indvending er en af de alvorligste, jeg har at kunne fremføre imod ordbogen, kan passende betragtes som en følge af den kyndighed og omhu, hvormed bogens stof er redigeret.

Da „Ordbog for Bogsamlere“ længe har hørt til de meget efterspurgte, næsten uerhvervelige bøger, har danske bogelskere grund til at være rigsbibliotekar Svend Dahl og hans medforfattere taknemmelige for udsendelsen af den ny, smukke udgave. A. R.

C. Volmer Nordlunde:

WILLIAM MORRIS

At skrive en biografi over William Morris er saa vist ingen let opgave. Skal biografien yderligere forenes med en kritisk vurderende gennemgang af den mærkelige englænders indsats som bogkunstner og tilmed holdes indenfor beskedne rammer vokser vanskelighederne til det næsten uoverstigelige. Morris' levende og bevægede person lader sig ikke saadan indfange. Hans værk som bogtrykker, skrifttegner og ornamentalkunstner er paa een gang saa fængslende og saa frastødende, saa personligt og saa tids- og milieubestemt, saa fuldt af sære, talentfulde paradokser, at en endelig æstetisk dom over det vel endnu næppe kan afsiges.

Det er altsaa i sig selv beundringsværdigt af Volmer Nordlunde, der som fagmand næppe har været blind for vanskelighederne, er gaaet i gang med opgaven. Paa 70 sider — naturligvis i fint tryk og opstilling — er det lykke-

des ham at give en udmærket orienterende oversigt over Morris' udvikling og virksomhed. De afgørende træk i Morris' karakter, hans næsten ufattelige energi og evne til at realisere planer, der var fantastiske og indtil det utopiske paa tværs af tidens almene, merkantile strømninger, hans talenters og intelligens' spændvidde og hans mærkelige realitetssans, der gjorde ham til en klog og dreven forretningsmand, alt det sært sammensatte i hans væsen træder klart frem i Nordlundes korte fremstilling.

En lang række fortræffelige gengivelser efter Morris'ske bogsider giver selv en uindviet læser en nogenlunde klar forestilling om arten af Morris' kunst; og omtalen af den kreds, hvortil han sluttede sig, en omtale der suppleres med værdifulde noteoplysninger, giver en rigtig, men maaske lidt blegt tegnet, baggrund for Morris baade som person og stil-kunstner. Yderligere bringer bogen en fortegnelse over bøger trykt i Morris' „Kelmscott Press“.

Det svageste ved Nordlundes bog er — forekommer det mig — dens konklusion. Efter stærkt at have understreget Morris' følelse for det rent haandværksmæssige og for kvaliteten, og efter en fyldig og rigtig omtale af hans udholdenhed i kampen for at naa frem til en form, der tilfredsstillede hans smag og udtrykte, hvad han havde paa hjerte, siger Nordlunde at man af Morris' arbejder kan lære: „at man skal følge sine naturlige Anlæg og ikke bekymre sig for meget om Formen, for den danner sig selv i Overensstemmelse med Mandens Evner og Tidens Stilopfattelse“. Ak, om det blot var saa let! Skal man lære noget af Morris, maa

det vel netop være, at i haandværk som i kunst er det altafgørende netop den utrættelige, lidenskabelige og passionerede omhu for formen. A. R.

Otto Andersen:

BOGHAANDVÆRKET

Otto Andersens populære Haandbog om Boghaandværket, som anvendes bl. a. til Undervisningen for Boghandlerfagskolen, er udkommet i ny revideret Udgave, hvor man bl. a. lægger Mærke til nogle nye, smukke Farveplancher.

PRISBELØNNINGER FOR BOGBINDERE

N. C. Roms Boghandel har offentliggjort en *aarlig* Prisbelønning for godt Bogbinderarbejde paa ialt godt 400 Kr., der uddeles hvert Aar den 15. April, første Gang i 1945. 1. og 2. Præmie er i Kontanter 250 og 100 Kr., medens 3.- og 4.-Præmierne er Bogpræmier. Konkurrencen staar aaben for unge Bogbindere, der ikke er fyldt 30 Aar, og Indleveringsfristen er 1. April. I Dommerkomiteen sidder Bogbinderne *Viggo Andersen* og *Ove Christiansen*, Mestrene *Jens Olsen* og *Henrik Park* samt Tegneren *Ebbe Sædolin* og Magister *Edw. C. J. Wolf*.

— — —

Medens ovennævnte Konkurrence er aarligt tilbagevendende og gælder Bogbindere i Almindelighed, har *Alfred G. Hassing* udskrevet en Konkurrence om et *Forlagsbind* til den nye *Møbelhaandbog* — og den gælder baade Kunstnere og Haandværkere. Præmiesummen er 1000 Kr.

PAPIRBETRAGTNINGER
I FORBINDELSE MED ET PAR
NYE BØGER

I disse celleuldstider er det med særlig interesse man studerer kvaliteten af *papiret*, naar der er tale om de nye bøger. Mere og mere sniger det gulgraa træmassepapirer ind paa os, og har vi ikke forstaaet det før, saa lærer vi nu hvor afhængig af papirkvaliteten vi er, naar det gælder om at fremstille den rigtige bog.

Karakteristisk for en saadan vurdering er det eksperiment *Fischers Forlag* har gjort med at udsende *Uglspil* (Ch. de Coster, Uglspil og Lamme Goedzak) i to udgaver, en paa træfrit og en paa træholdigt papir. Stor er forskellen ikke paa de to (men bliver det nok ad aare, naar luftens indvirkning gør sig gældende paa det tarvelige papir!) og for lægmanden vil maaske endda det tarveligere papirs varme farvetone virke mere tiltalende end det finere og mere kølige hvide papir. Men for fagmanden er det lærerigt at studere den forskel, der alligevel er paa de to udgaver, hvor sats og tryk er identiske men hvor kun den ene faar den rette tone af kvalitet.

Papiret er det ogsaa der er med til at hæve en af aarets kunstbøger *Noa Noa* (Noa Noa. Paul Gauguins beretning. Ved Poul la Cour. Gyldendal) op over gennemsnittet. Den udkom samtidig med et par andre kunstbøger, fra samme forlag, *Andreas Windings* om *Hans Henningesen* og *J. B. Hartmanns Det skønne Italien*. Men mens disse var konventionelle, stilfulde arbejder paa glittet papir, havde man til *Noa Noa* valgt et mat Silkeborg-papir, der baade tog bil-

ledtrykket klart og rent og samtidig gav en behagelig læseside, som man aldrig opnaar det paa det blanke papir. Mens der er ting, som nok lader sig diskutere, bl. a. bogens marginalforhold og opstillingen af titelbladet, saa er der endnu en ting som interesserer ved denne bog, det er, at man tilsyneladende bevidst har undladt at skabe en helhedsvirkning ud af samspillet mellem tekstside og billedside ved saa vidt mulig at give dem samme størrelse. Der er smalle og brede billeder, saa det vilde ikke være let at finde en fællesnævner her, derfor har man gaaet den anden vej, at lave en meget lille klumme, som slet ikke gør forsøg paa at afballancere det paa-gældende billede. Man gaar ikke saa vidt som i visse af tredivernes bøger, hvor man lod billedsiderne fylde helt ud til papirets kant, men opnaar at billedet faar et mere dominerende præg i forhold til tekstens note-agtige karakter. S.

MØDET DEN 15. OKTOBER

Dette Møde sammen med Dansk Bibliofil-Klub havde fyldt Salen i Karpappelen. Landsretssagfører *Mogens Müllertz'* Foredrag „Er Forlæggere og Forfattere Bibliofiler?“ blev gengivet i sin Helhed i November-Heftet af „De grafiske Fag“. I den efterfølgende Diskussion deltog som indlagt „Opponent“ Boghandler *Volmer Rosenkilde* og desuden Bogtrykker *Vald. Pedersen*, Rigsbibliotekar *Svend Dahl*, Arkivar *A. D. Henriksen* samt de to Foreningers Formænd, Bibliotekar *C. Dumreicher* og Bogtrykker *Johan Olsen*. Gi.

PRESSEDISKUSSION
OM BØGERNES UDSEENDE

20. Oktober — et Par Dage efter Mødet — lagde Højesteretssagfører *Th. Thorsteinsson* for med en Artikel i *Politiken*. Det hedder heri bl. a.:

„Danske Bøger er gennemgaaende ikke kønne at se paa, langt værre end de nuværende Papirvanskeligheder kan undskyldes.“ — „Endda er Elefantiasis ikke den eneste Fare, der truer Bøgerne.“ — „Valget af Skrift og Tilpasningen af Sats til Side er i Almindelighed ligesaa tilfældig og frigjort fra æstetiske Hensyn som Valget af Papir. Derimod blomstrer saakaldt bibliofile Udgifter, der navnlig udmærker sig ved Prisen.“

Allerede den følgende Dag rykker Den danske Forlæggerforenings Formand, Forlagsboghandler *Emil H. Fridmodt*, frem med et indgaaende Svar, som uden at frakende Højesteretssagføreren en brændende Kærlighed til Bogen hævder, „at han i sin Skuffelse over dens formentlige Vanrøgt kommer til at skyde betydeligt over Maalet i sin Kritik.“

Samme Dag fandtes i *Nationaltidende* saavel en Leder som en Række Udtalelser, saaledes fra Direktør *Peter Christiansen* (Gyldendal), Boghandlerforeningens Formand, Boghandler *Søren Wiene* og Direktør *H. Hansen*. Nu er Diskussionen imidlertid gaaet over til næsten udelukkende at dreje sig om „Murstensbøgerne“.

Men allerede i den følgende Dags Leder i *Politiken* slaas det fast, at Tykkelsen kun er en enkelt Side af Problemet, idet der atter henvises til Thor-

steinssons Artikel. Lederen konkluderer derhen, at Spørgsmaalet maa tages op i hvert Fald, naar Bog-Hausen er forbi: „— naar det igen bliver et Spørgsmaal om Forretningsdygtighed at sælge en Bog og ikke blot et Spørgsmaal om Papirlagerets Størrelse.“

Saa begynder Indlæggene at komme. Forlagsboghandler *Folmer Christensen* kommer bl. a. ind paa *Forening for Boghaandværks* Ansvar, idet han siger:

„Men ogsaa „Forening for Boghaandværk“ maa bære sin Del af Ansvaret. Denne Forenings fornemste Opgave er jo netop at højne Bogens tekniske og kunstneriske Stade, og det gør man ikke — bortset fra et enkelt Fremstød — blot ved at præmiere lækre Bibliofiludgaver, Specialtryk og kostbare Mæcenatudgaver. Derimod vilde det have været en stor og i høj Grad paakrævet Opgave for Foreningen, ved Siden af Bedømmelsen af de bibliofile Bøger, at opmuntre de Forlæggere, som gør en Indsats og et Pionerarbejde for Højnelser af den *almindelige* Bogs tekniske Niveau, saa følger alle dem med Mammutterne nok efter — naar Stien er blevet traadt til.“

Herpaa fulgte saa Indlægget fra Formanden for Forening for Boghaandværk (Politiken 25. Oktober), der hævder, at Folmer Christensen maa være desorienteret m. H. t. Foreningens Arbejde for at højne Tekniken i den skønlitterære Bog.

„Ved den sidste Udvalgelse,“ skriver Bogtrykker Johan Olsen saaledes, „der omfattede Bogproduktionen for 1941, blev der af skønlitterære Bøger med og uden Illustrationer udvalgt 11, hvoraf to, maaske tre til Nød, kan betegnes

som bibliofile Tryk. Den øvrige Del af Udvælgelsen omfattede faglitterære Bøger, Aarbøger, Jubilæumsskrifter, Billedværker samt Børne- og Ungdomsbøger; ialt udvalgte der indenfor disse Grupper 21 Bøger, hvoraf tre tvivlsomme bibliofile Tryk. Af ialt 32 udvalgte Bøger er seks Privattryk i omstridt bibliofilt Udstyr, men absolut ingen kostbare Mæcenatudgaver.“

Der gøres derefter Rede for den nuværende Sammensætning af Komiteen for godt Bogarbejde, hvis Resultat for 1942 og 1943 endnu ikke foreligger, men kan imødeses med ikke ringe Forventning. Artiklen slutter med Oplysning om Foreningens Planer for Arbejdet med den jævne Bog.

Endnu følger nogle indsendte Indlæg i Politiken 27. Oktober, indtil der afsluttes med et omfattende Interview med Overbibliotekar, Dr. phil. *Lauritz Nielsen*, som udfra sit aarelange og meget paaskønnede Arbejde for og med den danske Bog siger en Række træffende Ting, som det dog her vil føre for vidt at komme nærmere ind paa.

Gi.

FORLÆGGEREN OG BOGENS UDSTYR

Mødet den 3. December, hvor Forlæggerforeningens Formand, Forlagsboghandler *Emil H. Fridmodt* holdt et Foredrag med ovenstaaende Titel som Indledning til en Diskussion, blev overmaade vellykket — ogsaa med Hensyn til Deltagelse. Henved 200 af Foreningens københavnske Medlemmer havde ofret deres Søndag Eftermiddag og var mødt op i Kunstindustrimuseets Sal, der var ganske fyldt.

Det vil føre for vidt at give et blot nogenlunde udtømmende Referat af saavel Hr. Fridmodts elegante Indledningsforedrag som af den efterfølgende særdeles livlige Diskussion, eller at nævne Navne fra den bogligt meget repræsentative Forsamling. Efterfølgende spredte Uddrag af saavel Foredrag som Diskussion vil maaske give et Indtryk.

Fra Indledningsforedraget er følgende *snapshots* hentet:

Jeg vil hævde, at paa de Forlag, der virkelig fortjener Navn af Forlag, ligger Udstyret i Hænderne paa erfarne, interesserede og teknisk sagkyndige Folk, der tillige er i Besiddelse af den fornødne boglige Kultur.

En 100 % Gennemførelse af de æstetiske Krav maa vige for Hensynet til det kulturelle — de bedst mulige Vilkaar for Budskabets Spredning til Køberne. Og det til den lavest mulige Pris.

Forlæggeren er gennemgaaende meget interesseret i Papirspørgsmaalet, ikke alene dets økonomiske Side, men i høj Grad ogsaa dets æstetiske.

Ligesom Valget af Papir, sker Valget af den Skrift, Bogen skal sættes med, i nøje Overensstemmelse med Bogens Indhold og Indholdets Art. ... En forkert Løsning af dette ene Spørgsmaal kan ødelægge mere end man tror.

Den gamle Skrøne om, at et ringe Bogudstyr betinger en billig Pris og omvendt, er der ingen Forlægger, der tror paa mere.

Memoirebøgerne indeholder altid mange Billeder, og jeg giver Mogens Müllertz Ret, naar han foreslaar, at man i visse Tilfælde raat og brutalt burde kassere hele Stadsen af laante, lejede og nyfremstillede Autotypier — ovale Fa-

milieportrætter, rektangulære Gruppebilleder og det frygtelige Billede af Bedstefar som Soldat, der er skaaret til i Længden og nærmest ligner et Penaltus paa Højkant.

Desværre findes der ogsaa daarlige Omslag — slet tegnede eller direkte smagløse — ligesom der i Aarets Kæmpeproduktion naturligvis sagtens kan udpeges Bøger med en sløj og trist Sats, uegalt Tryk og sjusket Heftning. Men vi, der elsker Bogfremstilling over alt, og som lægger hele vor Sjæl i det Arbejde — vi vil nødigt slaas i Hartkorn med Bogindustriens Fabriksmatadorer, og vi er til den Grad i Majoritet, at jeg maa have Lov til at fastslaa følgende Kendsgerning: Den danske Bog er gennemgaaende smuk og ikke grim og imødekommert ethvert rimeligt æstetisk Krav.

Med Overretssagfører *Knud Dahl* som Dirigent tog Diskussionen derefter sin Begyndelse og varede i et Par Timer. Første Taler var Civilingeniør *Poul Hauton*, „Den fuldkomne Fisker“s „Fader“. Her er et Par Citater:

Kun den Bog, der har den fulde Interesse i Samarbejde med Kærlighed, har Udsigt til at blive en smuk og fin Bog. Nu er der jo Grænser for, hvor megen Kærlighed, der kan rummes i en Forlæggers Bryst ...

Tænk om man i Stedet for en af disse kostbare Blomster fik en fin Bog, som man ikke nænnede at skille sig af med. En saadan vilde tifold mere skabe Sympati om Firmaet i Stedet for de ofte selvforherligende Jubilæumsskrifter, som ofte i højere Grad skaber Forbavselse end Glæde.

Forfatteren *Cai M. Woel*, Formanden for Forfatterforbundet, hævdede bl. a.:

En Digter er en Mand, som skal opleve det Nu, som han vil fæstne, og det Nu skal indeholde Fortid og Fremtid, baade Mindet og Haabet. Hvis han formaar at samle alt dette, maa hans Mission siges at være endt. At kræve af ham, at han skal have Indflydelse paa Bogens rent ydre Kvalitet, er for meget.

Synes i Modsætning til Forlagsboghandler Frimodt, at den danske Bog ligger paa en forholdsvis lavt Stade.

Man maa altid regne med, at en genenarbejdet og smuk Bog vil koste 30—40 % mere i Fremstilling.

Fagskolelærer *Henry Thejls'* temperamentsfulde Indlæg rummede eksempelvis følgende Udtalelser:

Tænk man da aldrig indenfor Forlæggerkredse paa, at det vigtigste i en Bogs Udstyr er dens Typografi? Tror man at have gjort sin Pligt, naar man blot engagerer Sikker Hansen, Ungermann eller Sadolin til at illustrere Bogen og iøvrigt beder Bogtrykkeren om laveste Tilbudspris pr. Ark?

Hvorfor var Bøger af de gamle Mestre saa helstøbte? Fordi Caslon, Baskerville, Didot, Bodoni m. fl. ikke alene var Skriftstøbere og Bogtrykkere, men ogsaa deres egne Forlæggere.

Forholdet er som Regel det, at Forlagskontoret selv forsøger at flikke det hele sammen i Stedet for at lade andre, som har Forstand paa det, gøre det.

Forlagene burde benytte sig af tekniske Konsulenter.

Bogbindermester *Henrik Park* talte efter Opfordring af Kolleger, der beskæftiger sig med Forlagsarbejde:

Ser man ganske objektivt paa det, kan man vist være enige om, at Forlagsbind i Dag ikke er, som de bør være ...

Man kommer sikkert ikke udenom, at den væsentligste Grund til, at Forlagsbindene gennemgaaende er saa daarlige, er, at de fleste store Forlag er fuldstændig ligeglade med den haandværksmæssige Kvalitet.

Vejen ud af Uføret er Ansættelse af Konsulenter, som har Forstand paa Bogproduktionen.

Landsretssagfører *Mogens Müllertz* anerkendte Forlagsboghandler Frimodts personlige Kvalifikationer som Bogtilrettelægger, men ...

Hr. Frimodt havde lovet i sit Foredrag at føre Beviser og havde ogsaa ført Beviser — paa sin egen Kærlighed til Bøger, som jeg ikke et Øjeblik har været i Tvivl om — men ikke et eneste Bevis paa, at det stod godt til med Forlæggernes Dygtighed.

Der er vel ingen, der tvivler om, at der i Danmark kan laves smukke Bøger. Det er blot sørgeligt, at det ikke altid er Forlagene, der præsterer det smukke Arbejde.

Det maatte siges — og holder man af Bogen, maatte det siges kraftigt — til Forlagene, at der var givet dem en Opgave, som de har forsømt.

Bibliotekar *Carl Dumreicher*:

Spørgsmaalet om, hvilken Skydning der er behageligst for det menneskelige Øje, har vistnok aldrig været drøftet. Gang paa Gang faar man fat paa en Sats, som skal være meget pragtfuld, sjældnen eller fin, men lader man Øjet glide hen over den, maa man næsten tyde hvert enkelt Ord. Maaske havde det hjulpet, om man havde indhentet et videnskabeligt Skøn over, hvilken Linieafstand m. v. det menneskelige Øje lettest opfatter.

Man maa indrømme, at Danmark ikke staar paa Højde med de andre nordiske Lande, naar det angaar Gennemsnitsbogen.

Forlagsbindene benytter sig langt fra tilstrækkeligt af dansk Kunst. Den burde anvendes ogsaa udvendigt, saaledes at man ikke fik de mange brogede Bøger, hvoraf navnlig Børnebøgerne er en Rædsel uden Lige.

Forlagsboghandler *Steffensen* replicerede navnlig til de Herrer Park og Thejls:

Selv om man som Idealist helst skal se bort fra, hvad en Ting koster, kan det ikke altid lade sig gøre. I Sverrig er Bogpriserne væsentlig højere end herhjemme, og tillige er Udgifterne til Annoncering væsentlig mindre.

Ikke et Menneske kan føre Bevis for, at Gennemsnitsbogen er blevet ringere. Jeg kan føre Modbeviser i det uendelige, bl. a. benytter man i langt højere Grad end tidligere den dyrere Monotypesats.

Forlagsboghandler *Fr. Gad*:

En Forlægger bør se saaledes paa sin Forlæggervirksomhed, og gør det sikkert ogsaa i mange Tilfælde, at naar en Forfatter betror ham et Arbejde, som han i aarevis har arbejdet med, og som altsaa har været hans Hjertebarn i de Aar, saa er Bogens Udførelse her en Opgave, som Forlæggeren i Forbindelse med Forfatteren maa løse.

Frk. *Anne Grete Schlanbusch* syntes ikke, at Forlæggerne skulde rose deres egne Bøger saa voldsomt. Der er mange gode, men ogsaa mange middelmaadige.

... Forlæggerne raadspørger jo Bogtrykkerne, og det er forbavsende ofte, at man faar en Korrektur eller et Titel-

blad — selv fra de bedste Bogtrykkerier — der ikke er, som det bør være, og hvor saa Forlaget selv finder frem til det bedste Resultat.

Hvorfor opretter Bogtrykkerne ikke en Skole, hvor Forlæggerne kan lære noget af det, de efter Sigende mangler?

Efter nogle afsluttende Bemærkninger af Hovedtaleren, afsluttede Formanden for Forening for Boghaandværk, Bogtrykker *Johan Olsen*, den livlige Eftermiddag med Ønsket om, at Meningsudvekslingen maatte komme Bogen til Gode. Gi.

DANSK BIBLIOPIL KLUB I 1944

Søndagen d. 27. Febr. 1944 besøgte Klubben baade Rigsdagens og Kunstakademiets Bibliotek, der forevistes henholdsvis af Rigsdagsbibliotekar *Victor Elberling* og Kunsthistorikeren *Henrik Bramsen*. Ved Frokosten i Odd Fellow Palæet holdt Forfatteren *Leck Fischer* et Causeri: „En Barbar snakker Bøger“ (senere trykt som Klubbens Publikation No. 3 med en Portrættegning af *Ebbe Sadolin*).

Tirsdagen d. 9. Maj afholdtes den ordinære Generalforsamling i Odd Fellow Palæet, hvor der bl. a. vedtoges en Kontingentforhøjelse til 30 Kr. aarlig og ændrede Regler for Optagelse af nye Medlemmer, idet eventuelle og til Bestyrelsen indgivne Forslag nu udsendes til Medlemmernes Afstemning. Naar 7 Medlemmer skriftligt stemmer imod, kan Optagelse ikke finde Sted. Er Optagelse derimod vedtaget, henvender Bestyrelsen sig skriftligt til den foreslaaede

og opfordrer ham til at melde sig ind i Klubben. Efter Generalforsamlingen causerede Rigsbibliotekar *Svend Dahl* over „Evakuering af Bøger“.

Lørdagen d. 24. Juni afholdtes Sommermøde paa Frederiksberg Kommunebibliotek. Stadsbibliotekar, Dr. phil. *G. Krogh-Jensen*, fortalte dels om Biblioteket og dels om Bogsamlingen paa Bakkehuset, hvor Dr. *Eiler Høeg* under Samværet i Mindestuerne causerede om „Mine H. C. Anderseniana“.

Søndagen d. 15. Oktober havde Klubben som omtalt andensteds indbudt Medlemmerne af *Forening for Boghaandværk* til et Fællesmøde i Restaurant „Karnappen“.

Søndagen d. 3. December — saa tidligt, at man derfra kunde gaa til det lige omtalte Medlemsmøde — holdt Klubben endelig en Julesammenkomst i Oskar Davidsens Selskabslokaler, hvor Forlagsboghandler *Paul H. Hagerup* fortalte om sin Samling af „Breve og Dedikationseksemplarer“.

DEN ARABISKE BOG

Denne Bog af Professor *Johannes Pedersen* var planlagt til Udsendelse i 1944. Imidlertid har forskellige uundgaaelige Forsinkelser gjort, at Bogen først ventes færdig i Løbet af Sommeren 1945. Den bliver paa ca. 160 Sider i Kvartformat med ca. 35 Illustrationer, hvoraf 8 Helsider i fire Farver og Guld. Trykningen foregaar hos *F. E. Bording* paa 145 g Specialtryk fra De forenede Papirfabrikker. — Museumsinspektør *Jørn Rubow* tager sig af Tilrettelæggelsen, og Klichéarbejdet ud-

føres af *F. Hendriksen* og *Bernh. Mid-delboe*. Bogen udsendes med Støtte af *Ny Carlsbergfondet*. *Gi.*

UDVÆLGELSEN AF GODT BOGARBEJDE FOR 1942 OG 1943

Da den nedsatte Komité har ment det rigtigt paa forskellig Maade at foretage en betydelig Udvidelse af Bedømmelsesarbejdet, har dette ikke kunnet tilendebringes før i December Maaned. Saaledes har man ment det værende af særlig Værdi at lade hver enkelt udvalgt Bog ledsage af en kort Udtalelse, og da der er over 100 Bøger, har dette Arbejde i høj Grad været medvirkende til Forsinkelsen. En Publikation med Bilag er nu under Udarbejdelse; saa snart denne er færdig, vil Bedømmelsen blive offentliggjort. *Gi.*

FREMGANGEN FORTSÆTTES

1. Juli 1944 naaedes Medlemstallet 1868 og 1. Oktober 1925; der er saaledes Mulighed for først i 1945 at naa Ønsketallet 2000 — et Tal man for faa Aar siden ansaa for ganske usandsynligt. *Gi.*

ODENSE AFDELINGEN

Odense Afdelingen har nu 126 Medlemmer. Den har udskrevet en Konkurrence om en Titelside og to Tekstsider til Ambrosius Stubbs Digte. Fristen udløb 1. December, og 10. December afholdtes Medlemsmøde med Bogauktion, hvor Resultatet af Konkurrencen forelaa. I Løbet af Aaret har der iøvrigt været afholdt et Møde, en Udflugt til Langesø og et Besøg i Landsarkivet. *Gi.*

BOGTYPE-UDVALGET

Foreningens Bestyrelse har besluttet at ville gøre en Indsats for at hæve den tekniske Kvalitet ved den almindelige skønlitterære Bog. Dette tænkes gjort ved at udarbejde en Række Bogtyper, der skulde stilles til Raadighed for Bogproducenterne og derigennem tjene som Vejledning for denne Boggruppes tekniske Udformning.

Paa Bestyrelsens Opfordring har de følgende erklæret sig villig til at træde ind i Udvalget, som allerede er begyndt sine Møder:

Forlagsboghandler *Asger Fischer*,
Civilingeniør *Vilhelm Marstrand*,
Bogbindermester *Fr. Müller*,
Bogtrykker *C. Volmer Nordlunde*,
Repræsentant *Th. Okholm*,
Overlærer *Christian Petersen*,
Fabrikant *Robert W. Peyrath*,
Stadsbibliotekar *Carl Thomsen*,

Formand.

FORENING

FOR BOGHAANDVÆRK

Formand: Bogtrykker *Johan Olsen*,
Det Berlingske Bogtrykkeri, Pilestræde
32. Telefon Central 3371.

Kasserer: Forlagsboghandler *Otto Andersen*.

Sekretær: Bogholder *Gunnar Ipsen*,
Pilestræde 32. Telefon Central 3371.

Foreningens Postgirokonto: 29977.

BOGVENNEN: Redaktør: Tegneren *Ebbe Sadolin*, Kongensvej 22, København F. Telefon Godthaab 1355 y.

Trykt i Vald. Pedersens Bogtrykkeri.
Papir fra A/S De forenede Papirfabriker. I Kommission for Boghandelen:
Rasmus Navers Forlag.

FR. BAGGES
KGL. HOFBOGTRYKKERI

GOTHERSGADE 14 G . CENTRAL 40 og 40 40

*Illustrations- og Farvetryk
Videnskabelige Arbejder
Statistiske Arbejder og
Tabel-Arbejder
Fremmede Sprog . Fonetik*

*Satsen fremstilles paa
MONOTYPE
Eneste Sættestøbemaskine,
hvor Satsen er nøjagtig
som Haandsats*

For Bogsamlere og Bogelskere

ESLI DANSTEN

Bogsamlerens Bog

„Bogsamlere kan kun glæde sig over, at de takket være Esli Dansten har faaet en lille bekvem Haandbog, hvori de kan hente Raad og Vejledning i en Masse Spørgsmaal, der har Interesse baade for den, der holder af Bøger og den, der samler paa Bøger.“

Magister Edw. C. J. Wolf i „Samleren“

Pris Kr. 8.- i Kartonnage

K. F. PLESNER

Bøger — Essays for Bogsamlere

Trykt i 500 Expl. paa Antiktryk. Tavlerne paa matglittet Kunsttryk af Bianco Lunos Bogtrykkeri. Indbundet med alle Omslag i Papbind hos Anker Kysters Eftf. (Henrik Park).

Pris Kr. 22.- i Papbind

C. A. REITZELS FORLAG
(Axel Sandal)

Endnu kan tilbydes
Indbinding af enkelte
Bøger i Før-Krigs-
Materialer.

Benyt Dem af Tilbudet.

Hofbogbinder

Carl Petersens Enke

Industrihuset . Borgergade 6

Telefon

Central 3517 . Palæ 3037

BOGHAANDVÆRKET

af OTTO ANDERSEN

ANDEN UDGAVE

En god og nyttig Bog for enhver, der paa en eller anden Maade har Berøring med Boghaandværket. *De grafiske Fag.*

„Boghaandværket“ bør have sin Plads hos enhver, der holder af Bøger. *Nationaltidende.*

En saglig, velskrevet og populær Fremstilling . . . en smuk Propaganda for den moderne Bog. *Berlingske Aftenavis.*

Boken meddeler dessuten sine nyttige oplysninger på en underholdende måde og er forsynt med skriftprøver, satsprøver og illustrasjoner, som paa en fortrinlig måde understøtter fremstillingen. *Norsk Bokhandlertidende.*

Den fortæller klart, paalideligt og personligt om alle Ting vedrørende moderne Bogkultur — og overalt er Vejledning og Raad ikke alene præget af Kyndighed, men ogsaa af god Smag og sand Bogkultur. *Berlingske Tidende.*

Otto Andersen har här lämnat ett nytt och värdefullt, av kärlek till ämnet präglad bidrag till litteraturen om boken. *Svensk Bokhandelstidning.*

Bogen er rigt illustreret og forsynet med 7 Bilag i sort og Farver. Indb. i stilfuldt Papbind Kr. 9.50

BOGHANDLERFAGSKOLEN